

POPIŠ NA REPUBLIC

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU I
PROUČAVANJE PTICA SRBIJE

Za prepoznavanje i popisivanje uobičajenih vrsta ptica poslednjih godina nije nužno posedovati akademsko ornitološko znanje. Moderne tehnologije, pre svega pametni mobilni telefoni, omogućavaju i potpunim početnicima da brzo prepoznaju i zabeleže većinu ptica Srbije.

PREPOZNAVANJE PO IZGLEDU

Za one staromodnije, postoje razni vodiči za prepoznavanje ptica u vidu knjiga i brošura. Iako većinom na engleskom jeziku, detaljne fotografije knjige „*Birds of Britain and Europe*” ili crteži u knjizi „*Collins Bird Guide*” odlični su za raspoznavanje ptica. Za osobe kojima je engleski stran, postoji izdanje „*Ptice Hrvatske i Evrope*” koja je prevod originalnog engleskog „*Collins*” izdanja.

Za osobe koje ipak više vole da koriste novije tehnologije, postoje aplikacije poput „*Collins Bird Guide*” koja se može kupiti za vaše telefone. Od besplatnih aplikacija predlažemo domaću aplikaciju za android i ajfon telefona – „*Ptice na dlanu*”.

U aplikaciji „*Ptice na dlanu*” možete da birate oblik ptice, njeno stanište i boje koje vidite na ptici. Nakon što odaberete ove osobine, dobijate listu slika sa imenima vrsta. Izborom jedne od ponuđenih slika dobijate tekstualni opis vrste, njeno oglašavanje, a za neke vrste i video snimke.

Takođe, u aplikaciji možete u liniji za pretragu uneti naziv vrste ili roda gde ćete opet dobiti listu slika sa imenima vrsta.

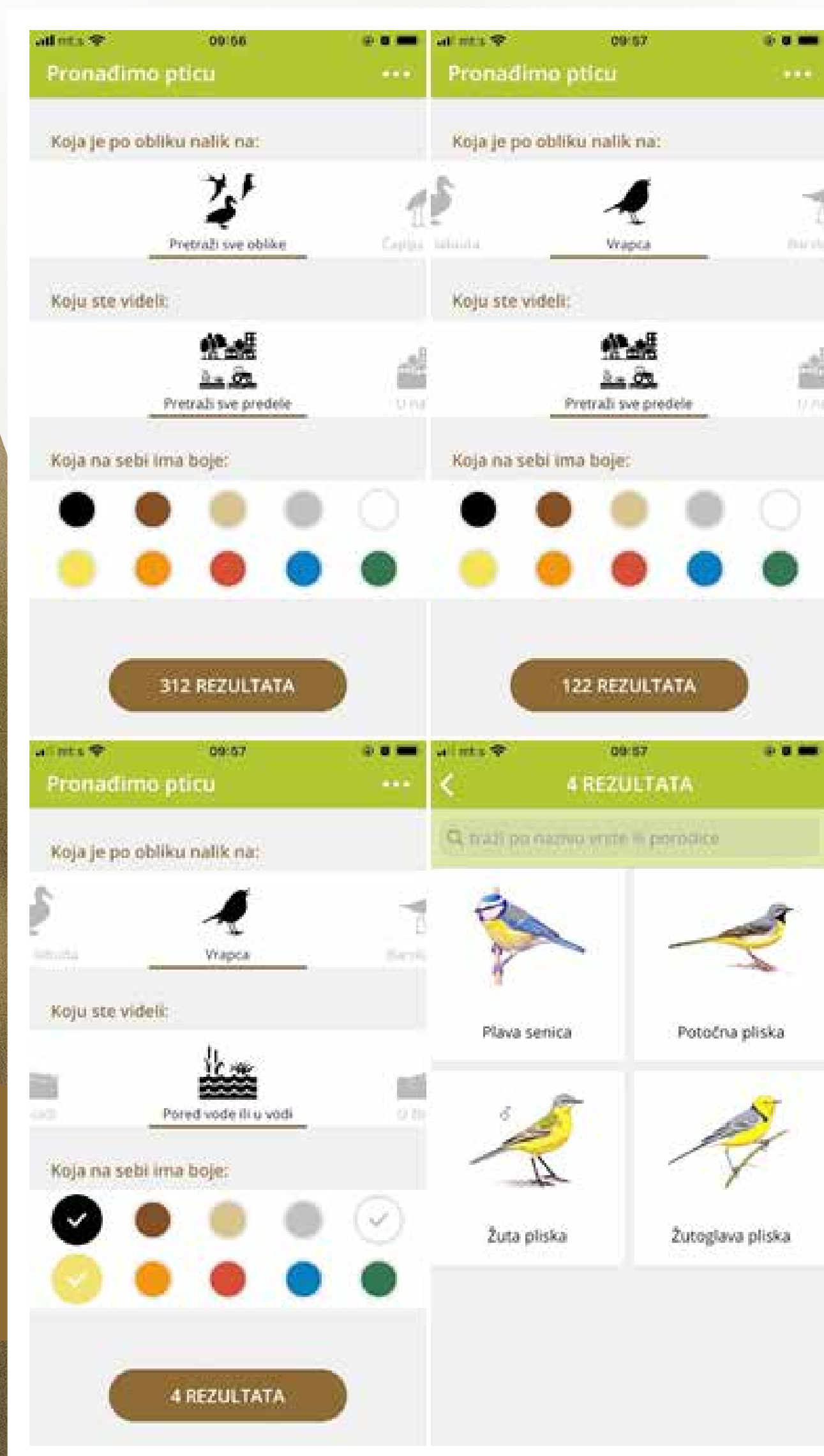
Aplikacija je dostupna za Android, kao i iOS i može se preuzeti na sledećim linkovima:

Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.dzpps.pticenadlanu>

iOS: <https://apps.apple.com/us/app/ptice-na-dlanu/id1483736814>

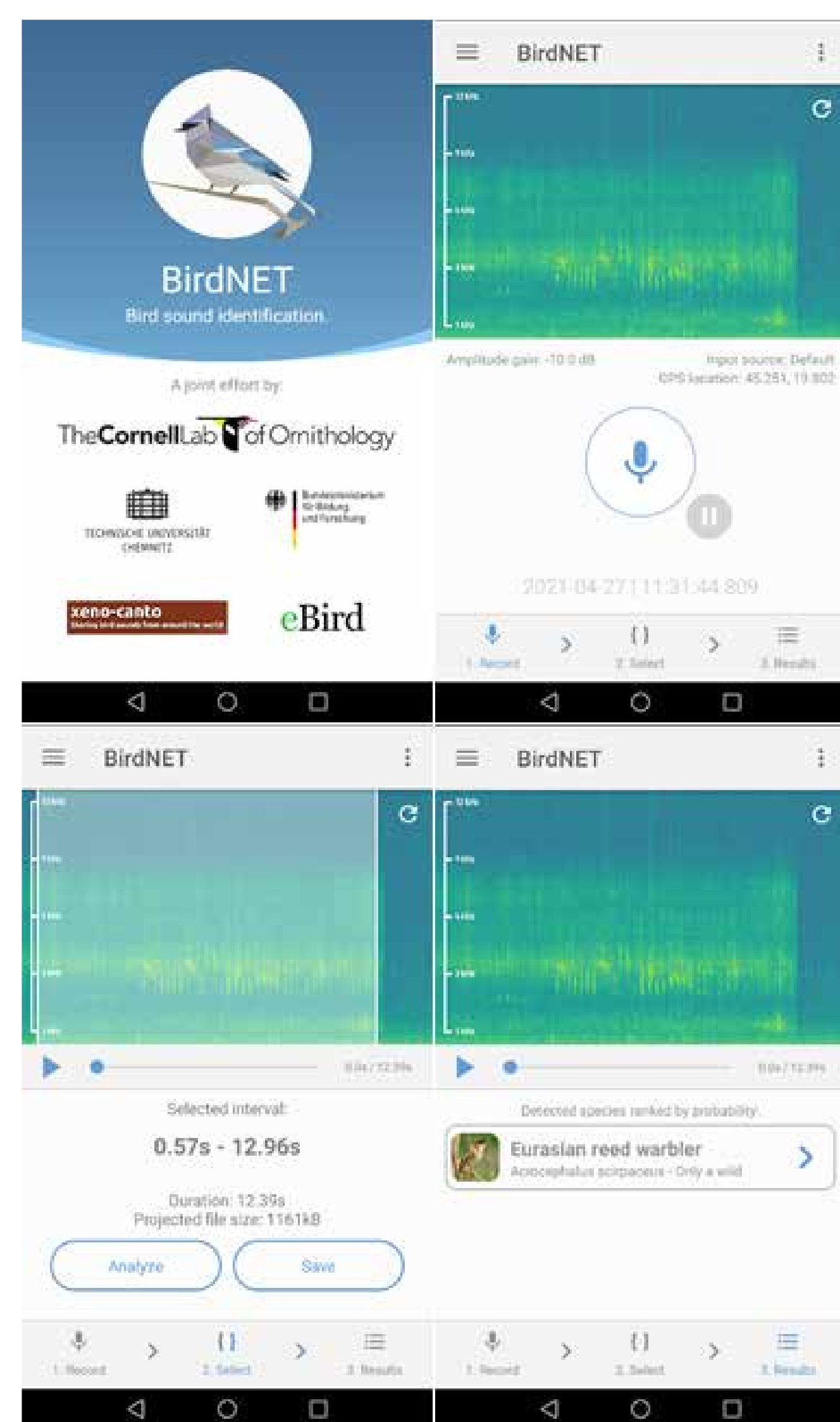

Na slikama se nalazi prikaz aplikacije „*Ptice na dlanu*”

PREPOZNAVANJE PO OGLAŠAVANJU

Da bismo prepoznali neku vrstu ptice, ne moramo da se oslonimo isključivo na njen izgled. Mnoge ptice imaju jedinstvena oglašavanja, te se poznavanjem istog ptice lako mogu prepoznati. Čak i za ovo postoji rešenje u obliku programa „*BirdNET*“. Ova aplikacija vam omogućava da snimate pesmu ptice i, ukoliko ste povezani na internet, odmah saznate o kojoj se vrsti radi.

Dodirom na „mikrofon“ u aplikaciji, počinje snimanje oglašavanja. Dodirom tastera „select“ u donjem delu ekrana, označavate deo snimka koji zatim program analizira. Nakon analize dobijate listu vrsta sa merom pouzdanosti prepoznavanja.

Kako bi aplikacija dobro radila, poželjno je da bude što manje pozadinske buke i šuma. Ovo se može unaprediti kupovinom malih priključnih mikrofona sa filterima koji uklanjaju šum i snimaju i tiša oglašavanja.

Na slikama se nalazi interfejs aplikacije „BirdNET“

Aplikacija je dostupna za Android, kao i iOS i može se preuzeti na sledećim linkovima:

Android: https://play.google.com/store/apps/details?id=de.tu_chemnitz.mi.kahst.birdnet

iOS: <https://apps.apple.com/us/app/birdnet/id1541842885>

BELEŽENJE POSMATRANJA

Većina ljubitelja ptica beleži podatke o svojim posmatranjima, kako radi sopstvene evidencije, tako i za dalju upotrebu tih podataka. Pored dobre stare beležnice, u koju možete uneti svoja posmatranja ptica (naravno, sa propratnim podacima o mestu i vremenu beleženja), za upisivanje ptica na terenu postoji i „*Naturalist*“. Ova aplikacija vam omogućava da precizno unesete mesto posmatranja, kao i mnoštvo drugih podataka. Ona je povezana sa internet bazom na sajtu data.biolovision.net, sa koje svoje podatke možete preuzeti u vidu xls. tabele.

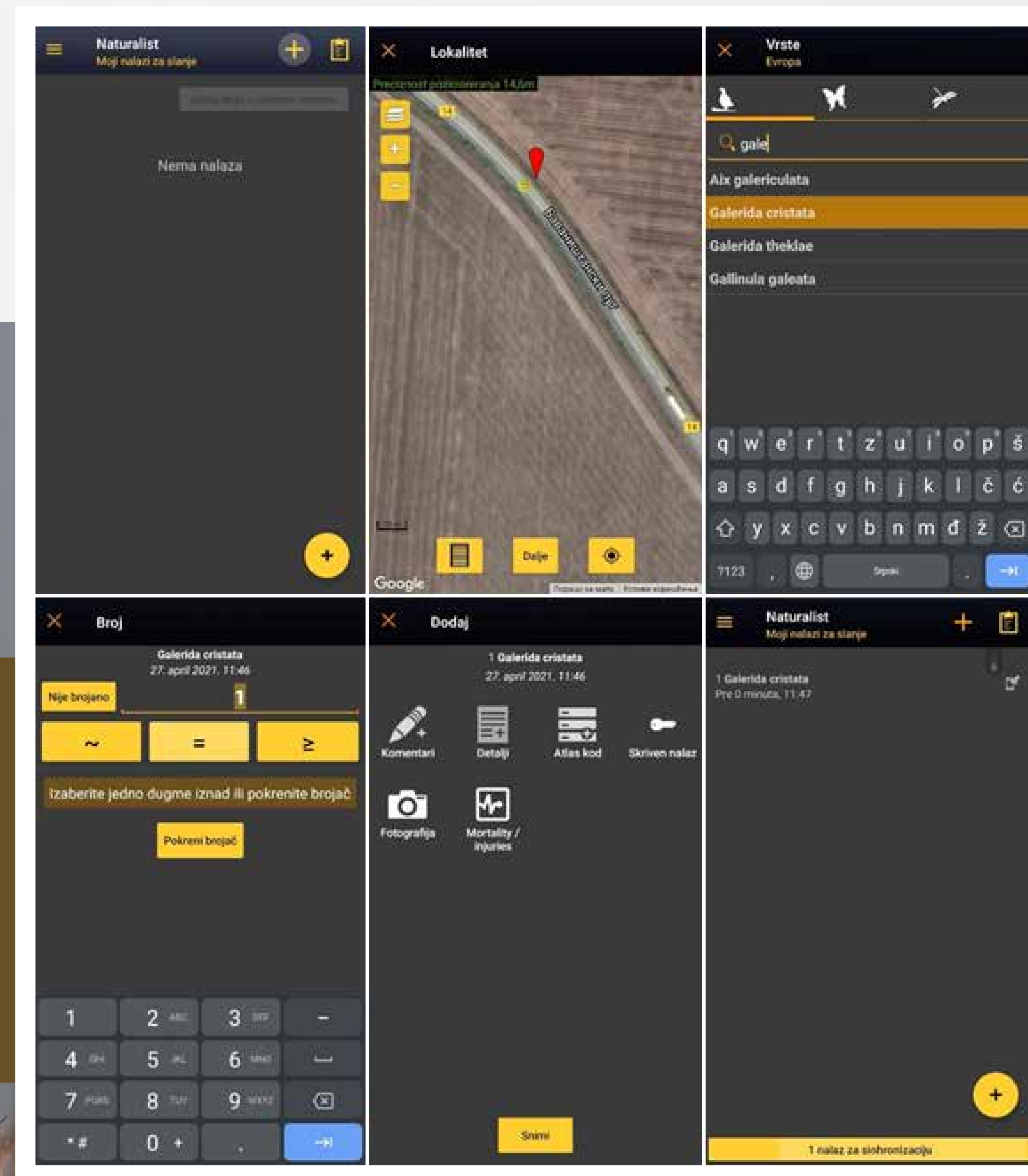
Nakon pokretanja aplikacije, prvo je potrebno napraviti nalog koji vas povezuje sa bazom. Kako bismo uneli nalaz ptice, potrebno je da kliknemo na plus u gornjem delu ekrana, nakon čega dobijamo pregled mape (ukoliko smo povezani na internet) ili bele podloge. Mesto na kom se popisivač nalazi, označeno je emotikonom koji u zavisnosti od jačine satelitskog signala može biti nasmejan ili namršten. Pored toga imamo i crveni marker pomoću kojeg možemo tačno da pozicioniramo gde je ptica posmatrana. Dodirom na dugme „dalje“ dobijamo prozor u koji upisujemo naziv vrste. Dalje dobijamo da izaberemo broj jedinki, a nakon toga možemo uneti neke komentare i na kraju snimiti nalaz. Nakon završenog terena, nalaze je potrebno sinhronizovati kako bi se uneli u bazu podataka sajta. Prijavom na sajt idite u odeljak „*Consulting*“ i zatim „*All my sightings*“ gde možete pretražiti svoje podatke po datumima i na karti.

Na slikama prikazan je
interfejs aplikacije
„*Naturalist*“

Aplikacija je dostupna na Android uređajima
i može se preuzeti na sledećem linku:

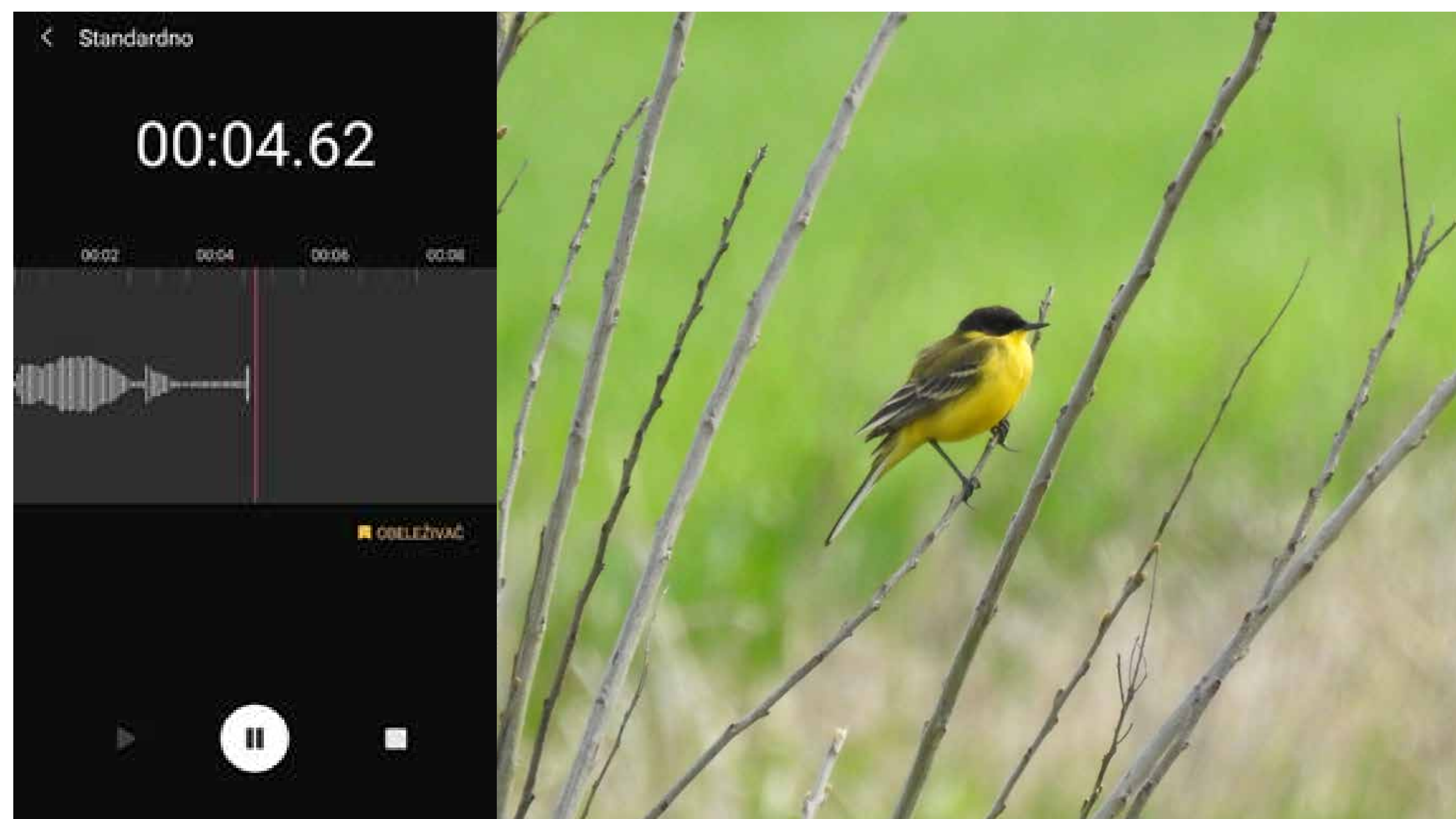
<https://tinyurl.com/mvhh4hde>

Ukoliko aplikacije nisu dovoljne da se ptice identifikaciju, ili ako na bilo koji način zakažu, ne treba odustajati. I dalje je moguće prepoznati neku pticu i to uz pomoć ornitologa.

Fotografija, često i loša, dovoljna je ornitolozima da pouzdano odrede neku vrstu ptice. Snimate nepoznatu pticu fotoaparatom ili mobilnim telefonom i pošaljite je ornitologu na proveru. Tako ćete na jednostavan i pouzdan način saznati o kojoj se vrsti/ama radi.

Ukoliko pak ne vidite neku pticu, već je samo čujete, i tu postoji rešenje. Snimate oglašavanje iste pomoću diktafona, da li posebnog uređaja ili programa na telefonu i pošaljite ga ornitolozima na proveru. Kako je kod ptica oglašavanje uglavnom specifično, ornitolozima nije problem da prepoznaju većinu vrsta po zvuku.

SVAKI PODATAK JE BITAN

Razvojem modernog ljudskog društva priroda se našla pod ogromnim pritiskom. Kako bi se ovaj trend obuzdao, proglašena su mnoga zaštićena prirodna dobra, koja za cilj imaju da sačuvaju ostrvca prirode u moru poljoprivrednih, industrijskih i urbanih predela. Da bi se neko područje sačuvalo, ono mora da ima razlog za to, a taj razlog su često retke i ugrožene vrste ptica. Zato svaki nalaz ptice može doprineti očuvanju nekog područja i samih ptica.

Pored ovoga, podaci o pticama se mogu koristiti i za razna istraživanja, kao i za potrebu izrade Atlasa ptica gnezdarica. Atlas gnezdarica je krovni dokument u kom se prikazuju rasprostranjenje i brojnost gnezdarica neke države. Kako je DZPPS u postupku izrade atlasa, vaš podatak može biti od velikog značaja.

Pošaljite snimke i fotografije ornitolozima koje poznajete, okačite fotografije na neke od „ptičarskih“ grupa na Fejsbuku ili ih pošaljite na zvaničnu e-adresu Društva za zaštitu i proučavanje ptica Srbije: info@pticesrbije.rs

Tekst:

Radislav Mirić

Fotografije:

Radislav Mirić, Vincent van Zalinge

Dizajn:

Kalman Moldvai

Novi Sad, april 2022.

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU I
PROUČAVANJE PTICA SRBIJE

